

Hällabladet 2010

Familjenyheter

Avlidna bybor

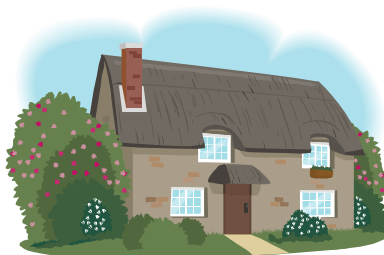
Henning Hällestrand
Ann-Cathrin Edström
Hildur Hansson

Befolkning

Marco och Linda Wenting har sålt sitt hus
till Marco och Desirée De Jonge

Gunilla Andersson med tre av sina barn hyr
f.d. Sven Hanssons hus.

Året som gått

Ett av de första vårtecknen fick vi i början av april av Jan Ingelsson som skickade in en bild på färsk björnspar.

Stig Hällestrand ordnade som vanligt så att det blev den sedvanliga maj-brasan på Majberget även detta år. Tack för det!

Catrins Café fick under våren en ansiktslyftning. Nu står det nymålat och fint i korsningen. Ny färg blev det, vitt med gröna detaljer. Ann-Cathrine hade själv Caféet öppet under några sommarveckor.

Sagavägenbonaden som omnämndes i förra bladet är nu färdig. Hälla var den första byn inom Åsele som blev färdig med sin del.

Tisdagen den 23:e juni hade Bakstugeföreningen i samarbete med Vuxenskolan och Bygdegårdarnas Riksförbund öppet hus i bagarstugan. Det var Gullan och Marianne Orädd som visade besökarna hur man gör när man bakar tunnbröd. Det var många som kom på besök och många brödpaket såldes.

Den 29:e juni höll Åsele Kommunfullmäktige sitt möte i bygdegården. De har för vana att någon gång per år ha sitt möte i någon by. Lite extrapengar till kassan blev det också eftersom vi ordnat med middag åt dem alla före mötet.

Hälla Ekonomiska Sanitetsförening har under året firat 50-års jubileum. Detta firades i början av juli med en Informationskväll där både vattenverket och reningsverket visades upp. Det hel avslutades med kaffe och blåbärstårta på Caféeet.

Semesterträffen den 15:e juli lockade mycket folk, vi hade dukat för 80 personer, men det räckte inte till utan vi fick plocka fram flera bord. I samarbete med Vuxenskolan ordnades en fotoutställning "Vem kör traktor". Bilder av både gamla och nya traktorer. Åke Eriksson underhöll med dragspelsmusik och den som ville kunde köpa lotter eller gå på tipspromenad.

Samma kväll flerdubblades Hällas befolkning igen då årets thailändska bärplockare dök upp. De bodde precis som förra året i både Bygdegården och f.d. Hällestrands affären men också i f.d. "Susannes Tunnbröd" som även det köpts av Lars-Mikael Svanlund.

Hösten kom och med den årets älgjakt. Jaktlaget har haft en hel del för sig under året då de påbörjat en utbyggnad av slakteriet, mer om det på nästa sida.

Under hösten har kommunens nyaste hus byggts i Hälla. Det är Christien och Rob Fox som rivit ner f.d. "Ivar Nilssons" hus och satt upp ett nytt Älvsbyhus.

Vi har som vanligt under året haft en hel del tjejräffar, men någon resa har inte blivit av i år. Det är alltid trevligt att träffas med jämna mellanrum och äta lite gott och skvallra lite grann.

Även 2009 var det Eijlert Danielsson som höll i auktionsklubban när den årliga skördefesten på bönhuset hölls i mitten på november.

Vi har till skillnad från en stor del av Sverige haft ganska lite snö långt fram på vintern i år. I stället har vi haft lite kallare än de senaste vintrarna som varit åt det mildare hållet. -39,9 är årets rekord. (Hos Christers)

2009 års Jakt

Jaktlaget har planer på utbyggnad av slakteriet, ett kylrum ska byggas. Under året har det sågats virke till bygget, avloppet har renoverats, en platta för utbyggnaden har gjutits samt en platta att förvara de saltade hudarna på. Tidigare har en kylanläggning köpts in.

Årets älgjakt startade lördagen den 12:e september. Johan Palmér sköt årets första älg, en tjur på 270 kg slaktvikt och bestyckad med 14 pinnar. Han sköt den på nästan exakt samma ställe är han fällde en annan tjur året innan. Ett bra pass med andra ord.

De första fyra jaktdagarna hade vi två gästjägare från Österrike med oss. En av dem fick till sin glädje skjuta en ko.

Septemberjakts sista älg en ko sköts av Bo "Bosse" Olofsson.

Lördagen den 10 oktober var det då dags igen. Även den här gången var det Johan som stod för skyttet, inte bara en utan två gånger under lördagen lyckades han med konststycket att locka till sig två fina tjurar.

Samma kväll firades den lyckade jakten med middag hemma hos Christer. Vi passade också på att fira Christien som blev ett år äldre den dagen.

Under veckan fälldes den sista vuxna älgen och sen återstod bara kalvjakten.

En arbetsdag under vintern har vi också hunnit med. Saltstenar har körs ut med skoter, ved har huggits och lagts upp på passen, virke till nya torn har körs ut. Som vanligt samlades vi senare för gemensam middag någonstans, i år var det Christien som bjöd på den.

Hälla kapellag

År 1819 föreslog en bonde från Holmträsk, Erik Persson, att det skulle byggas ett kapell i Hälla och på en extra sockenstämma i Åsele den 24 juli 1819 behandlades denna fråga.

Där frågades om de på allvar hade tänkt göra detta: Det svarades att de insett nyttan av ett sådant projekt men såväl i anseende till det ringa antal av rökar som de hittills utgjort och den fattigdom som hittills tryckt de flesta bland dem; som osäkerheten att få Gavsele byamän att delta med sig och i synnerhet svårigheten att få något prästbord; vilka omständigheter väckt bekymmer; hava de ej vågat anmäla något sådant kostsamt företag: Nu hade dock Gavsele lovat att dela kostnaderna och hemmansklyvningarna gjorde att rökantalet ökades och de hoppades att få understöd till avlöning av en kapellpredikant.

Två allmänna vägar, den ena från södra Ångermanland och den andra från norra Ångermanland sammanstrålade i Hälla och dessutom vistades en stor del av den lapska allmogen där vintertid och även de ibland dem som samma årstid flytta ned åt angränsande skogar av Junsele och Anundsjö skulle ha lägligt att begagna gudstjänsten vid Hällan och där på deras språk få prästerlig betjäning...

Till det nya kapellet skulle alltså först Hälla, Gavsele, Holmträsk- och Björkseleborna höra. Men även grannarna söderut uppräknas. Så nämns t.ex. bönderna i Gulsele och Tjärn. Även nybyggarna i Långvattnet var ifrågasatta som medlemmar i det nya kapellaget.

När man så samlades till sockenstämma trettiondagen 1820 läste man upp Hälla-rotens skrivelse till Kungliga Majestäten vilken remitterats till församlingen för utlåtande.

Det nya kapellaget blev inte av eftersom det ansågs att åderlåtningen från moderförsamlingen skulle ha blivit för kraftig då Hälla och Gavsele var några av de äldsta och största byarna i socknen.

Ur Hällaboken

De första andaktsmötena hölls av bonden Nils Nilsson, kommen från Tåsjö, född 1852. I hans hemgård i Hälla förrättade han gudstjänster från 1880-1899.

Sedan skolhuset byggdes 1902 hölls gudstjänsterna där. Då var det byns lärarinna Hilda Lindmark, som höll högmässan. Hon läste ur Luthers postilla. Efter hennes avflyttning var det bonden Per Strömqvist som stod för högmässoläsningen.

Den 19 okt 1939 bildades Hälla Missionsförening. (första protokollet) och stadgar antogs. Årsavgiften var 50 öre. Tomt skänktes av Valfrid och Hulda Strömqvist till att bygga bönhus på och de 9 juni samma år beslöts att uppbygga ett sådant för då hade man fått tillstånd att förvärva tomten. Det bestämdes att byggnaden skulle bli 16,5 m lång och 10,5 m bred. Samlingssalens storlek skulle bli 10 x 8 meter.

Bygget skulle omedelbart påbörjas med grundgrävning för gjutning av sockel. Ivar Nilsson blev arbetsledare för detta. Man hade fått lov till virke på rot från bymännen och skulle få såga virket gratis på Hälla sågen. Från ett protokoll den 21/12 1941 bestämdes att virket skulle huggas och köras fram i mellandagarna. Allt på ideell basis.

Man hade senare funderingar på att göra byggnaden lite mindre, 10 x 6 m, men återgick så småningom till ursprungsplanen.

Till bygget lånades 1500 kr.

1944 invigdes så Hälla Bönhus med invigningstal av kyrkoherde Nilsson från Åsele. Både stora och lilla salen var till trängsel fylld av en andäktigt lyssnande enighet när kyrkoherden inspirerat åskådliggjorde vikten av att lägga rätt grund till allt.

Kronojägare Karl Edvin Fällman ämnade en kort historik över missionshusets tillkomst och redogjorde för ekonomin.

Hälla Sångkör sjöng under ledning av Folkskollärare Frits Tjärnström.

Det togs upp kollekt under högmässan som gick "Till Bröders hjälp", den uppgick till 83,75 kr.

Sedan var det kaffe. På eftermiddagen predikade predikant Karlsson från Lycksele och telegram från hemmansägare Olof Norlin, Gafsele upplästes.

Därefter talade predikant Grundberg från Ullånger. Man tog då upp ytterligare kollekt som skulle tillfalla bönhuset och den uppgick till 125 kr. Det var solosång och ytterligare talare, fru Sandberg som väntades resa till Indien som missionär och komminister Jakob Meethz från Åsele som även läste en dikt som skrivits av hans fru Ingeborg. Kyrkoherden avslutade med en kort bön och den högtidliga dagen var till ända. Inkomsten av serveringen och paketauktionen uppgick till 214:05 kr.

Att hyra stora salen kostade 6 kr och lilla salen 4 kr och således hela huset 10 kr. Man tog ingen hyra om kollekten tillföll bönhuset. 1953 beslöts att hyra inte skulle tas ut vid predikningar.

1950 hade man betalat av skulden till 150 kr.

1956 reparerades bönhuset, målades och tapetserades för 3075:30 kr.

1957 kom förslag från kyrkoherde Sundqvist om en altarring (skulle vara löstagbar) och efter några turer mellan Kyrkofullmäktige och Hälla Missionsförening beslöts det 1960 att inte altarringen behövdes.

Ur protokollet 20 feb 1960: Av diskussionen framkom att en altarring icke var nödvändig här i Hälla men mötesdeltagarna poängterade att detta beslut inte får tagas som någon avoghet mot kyrkan, utan tvärtom, menade de att de som vill taga Herrens nattvard gärna åker till kyrkan.

Nytt tegeltak lades 1960.

Efter ombyggnad till dagens utseende återinvigdes Bönhuset den 30 april 1967.

Ordförande genom åren

1939—1942 Karl-Edvin Fällman
1943—1948 Per Hansson
1949 Karl-Edvin Fällman
1950—1961 Per Hansson
1962—1963 Bergvall
1964—1969 Per Hansson
1970 blev Anna Edström ordförande.

Årsavgifter

Första året 1939	0,50 kr
Höjdes 1943 till	1,00 kr
Höjdes 1965 till	2,00 kr
Höjdes 1973 till	10,00 kr
Sänktes 1974 till	5,00 kr
Höjdes 1977 till	10 kr
Höjdes 1979 till	20 kr
Höjdes 1992 till	50 kr
Höjdes 1994 till	100 kr

I alla protokoll som alfa Herbertsson skrev, avslutade hon alltid med att berömma Inez, Anna och Karin för de goda kakorna med mycket kalorier.

Vi är tacksam för att Ann-Cathrin Edström lämnade dessa uppgifter för publicering i årets Hällblad.

Ångermanälven

Det kom en man en gång i tiden
Han kom till fots så var det då
Han stanna till här upp på Hällan
Med utsikt över älv så blå

Älven nu som förr i tiden
Bjuder folk till fisketur
Till en tur med båt få fara
Dit där fisken står på lur

Här vill jag stanna kvar i livet
Här vill jag även dö
Här vill jag bruka jorden, skogen
Här vill jag skörda korn och hö

Kraftverk som ger el till alla
Här blir ingen flottning mer
Nu på tungt lastade bilar
Skogens virke fraktas ner

Arbetskraft i starka armar
Svett och möda dagen lång
Invid älvens vackra stränder
Med fiskevak och fågelsång

Nu flyter älven rätt så stilla
Ingen fors här brusar mer
Men dess vackra blåa bölja
Mången vacker utsikt ger

Uti skogens enkla kojor
Bodde folk som kämpat hårt
De som slet och byggde landet
Som vi gärna kallar vårt

Uti kvällens mörka vatten
Månen speglar sig så grann
Och i hela långa landet
Ingen bättre plats han fann

Hästar drog de tunga lassen
Som till älven fraktas fram
Det var stora tunga stockar
som rullas uti älvens famn

Här har forsens brus nu tystnat
Kommer aldrig mer igen
Men den vackra Ångermanälven
Här förbi ju flyter än.....

På dess vilda vackra bölja
Mycket virke fraktats ner
Av flottare i långa stövlar
Många av dem finns ej mer

Text: Anna-Gunborg Börjegren

Nicklas Orädd har från Vattenfalls arkiv räddat en samling av gamla bilder från Hällaforsen och Hällby kraftverks tillkomst.

Hällby— Åseleälven. Flottargänget på väg ner mot Gammboforsen och Edan. På bilden går "Rompan" förbi färjeläget i Hälla. Mot nordväst. Foto: A.L juli 1959.

En gammal bild från Hälla skolhus.

Föreningsinformation

Hälla bygdegårdsförening

Ordförande: Christien Fox
Tel: 0941 - 21049

Hyra:

300:- / dygn för hela huset

100:- / dygn för köket och serveringen

200:- / dygn för stora salen

I detta ingår grovstädning 100:- / timme debiteras för diskning mm.

För uthyrning ta kontakt med Anders Nilsson på tel. 210 35.

För övriga specialarrangemang lämnas upplysning om hyra vid varje tillfälle.

Hälla Bakstugeförening

Ordförande: Gudrun Orädd
Tel: 0941 - 210 43

Hyra:

60:- / dag

Ved finns att köpa

Hälla Ek. San.förening

Ordförande: Stig Hällestrand
Tel: 0941 - 21063

Hälla Jaktvårdområde

Ordförande: Stig Hällestrand
Tel: 0941 - 21063

Hälla Fiskevårdsområde

Ordförande: Göte Hällestrand
Tel: 0642 - 100 43

Fiskekort kan köpas vid fiskekortsautomaten samt hos Catrins Café och Stig Hällestrand.

Båtar kan hyras hos Carins Café och Stig Hällestrand.

www.aselebyar.nu/halla